

¹Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон

ПОШИРЕННЯ ПАПУГИ КРАМЕРА (*PSITTACULA KRAMERI*) В ЄВРОПІ ТА ПОТЕНЦІЙНІ РИЗИКИ ЙОГО НАТУРАЛІЗАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Висвітлені результати дослідження потенційних екологічних ризиків життєдіяльності чужорідного виду папуги Крамера (*Psittacula krameri*) на території України. Встановлено, що для *Psittacula krameri* характерними ознаками є високий рівень екологічної пластичності, поведінкової адаптивності та здатність до формування самопідтримуваних популяцій у нових ареалах. Проаналізовано випадки зимівлі та гніздування папуги у Київській, Чернівецькій, Харківській та Львівській областях. Визначено, що температурний режим у зимовий період та кліматичні умови регіонів України створюють сприятливі передумови для подальшого поширення інвазивного таксону. Натуралізація може супроводжуватися конкуренцією з автохтонними видами за кормові ресурси та місця гніздування, витісненням дуплогнізних птахів, порушенням поведінкових механізмів місцевої фауни, а також потенційною трансмісією інфекційних і паразитарних захворювань. Поширення папуги Крамера може спричиняти не лише екологічні, але й економічні наслідки, пов'язані з пошкодженням сільськогосподарських культур. Обґрунтовано необхідність проведення системного моніторингу локалізацій виду, здійснення контролю за торгівлею екзотичними видами та впровадження заходів управління сформованими угрупованнями птахів на ранніх етапах біологічної інвазії.

Ключові слова: папуга Крамера; біологічна інвазія; інвазивний вид; чужорідний вид; натуралізація; біорізноманіття; екологічні ризики; інтродукція; урбоекосистеми.

Постановка проблеми. Упродовж останніх десятиліть спостерігається зростання темпів поширення чужорідних видів унаслідок глобалізації, активного переміщення живих організмів, міжнародної торгівлі екзотичними видами. Висока адаптаційна здатність до нових умов існування, конкурентний характер, трансмісія збудників інфекційних захворювань становлять загрозу для

глобального біорізноманіття. Активність видів-інвайдерів призводить до істотних змін у структурі та механізмах функціонування екосистем інтродукованих територій, зниження чисельності популяцій аборигенних видів тварин та рослин.

Одним із найуспішніших інвазійних видів у світі є папуга Крамера (*Psittacula krameri*), що зареєстрований у Глобальній базі даних інвазійних видів та внесений у список 100 найнебезпечніших чужорідних видів Європейського Союзу. Популяції папуги Крамера були зафіксовані більше ніж у 35 країнах світу. Для виду характерними ознаками є високий рівень екологічної пластичності та швидке формування самопідтримуваних популяцій. В Україні невеликі групи представників *Psittacula krameri* були зафіксовані у Чернівецькій, Київській, Харківській та Львівській областях, що свідчить про можливість подальшої натуралізації цього виду на території країни.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Відповідно до наукових джерел, однією із головних причин формування самопідтримуваних популяцій та зростання чисельності папугових (*Psittacidae*) в інтродукованих ареалах є навмисний випуск та випадкові втечі птахів із неволі.

Природним ареалом папуги Крамера є Південна Азія та райони Африки на південь від Сахари. На території Європи угруповання *Psittacula krameri* почали фіксуватися з кінця 1960-х років. Згідно з результатами досліджень, до 2009 року було зареєстровано більше ніж 65 диких популяцій інтродукованого таксону на території Європи. За даними CITES було встановлено, що з 1981 року до моменту введення заборони Європейською комісією на торгівлю екзотичними видами у 2007 році, до країн Європейського Союзу було імпортовано 231 048 представників виду *Psittacula krameri*, з яких 93% від всієї кількості птахів було завезено в 10 країн Західної Європи, де на сьогодні зареєстровані найчисельніші популяції інвазивного таксону.

Загальна чисельність папуги Крамера в Європі оцінюється приблизно у 85 000 особин. Численні популяції виду зафіксовані в Великій Британії, Німеччині, Нідерландах, Франції, Іспанії, Італії, Греції, Бельгії, Туреччині. Алохтонний вид найбільш поширений у мегаполісах, таких як Великий Лондон, Рандстад, Брюссель, Париж, регіон Рейн-Неккар та Рим. Найбільшою на території Європейського Союзу є британська популяція, що налічує близько 8600 репродуктивно активних пар та приблизно 31 000 особин. Популяція натуралізованого папуги займає приблизно 5000 км² території

Великого Лондона. В деяких країнах Східної, Центральної, Північної Європи та країнах Балтії були зареєстровані невеликі за кількістю групи птахів, що успішно вижили в несприятливих температурних умовах.

За межами Європи багаточисельні популяції та поодинокі локалітети інвазивного таксону були зареєстровані в Австралії, Маврикії, Бразилії, Аргентині, на Сейшельських островах, в Сполучених Штатах Америки, Японії.

Мета, завдання та методика досліджень. Метою наших досліджень було оцінити потенційну загрозу поширення папуги Крамера (*Psittacula Krameri*) на території України та визначити можливі екологічні наслідки його натуралізації.

Для досягнення поставленої мети були визначені такі завдання:

- проаналізувати сучасні наукові дані щодо поширення *Psittacula Krameri* у світі та Європі;
- охарактеризувати біологічні та екологічні особливості інвазивного виду;
- визначити механізми негативного впливу папуги Крамера на екосистеми інтродукованої території;
- оцінити потенційні екологічні, економічні та санітарні ризики;
- проаналізувати ризики та наслідки поширення на території України.

Методика досліджень включала аналіз та узагальнення літературних джерел, присвячених біологічним особливостям, екологічним характеристикам, поширенню та наслідкам інвазії *Psittacula Krameri*. Використано метод порівняльного аналізу результатів досліджень, проведених у країнах Європи та інших регіонах світу, з метою прогнозування потенційних ризиків поширення та натуралізації чужорідного виду на території України.

Проаналізовано дані щодо випадків зимівлі, гніздування та локалізації *Psittacula Krameri* в урбанізованих екосистемах України. Для оцінки можливості подальшого поширення інвазивного виду було проведено аналіз кліматичних умов регіонів зимівлі папуги Крамера, зокрема середньомісячних температур зимових періодів 2011–2012, 2017–2018, 2018–2019, 2019–2020, 2023–2024, 2024–2025 та 2025–2026 рр., отриманих за допомогою платформи NASA POWER Data Access Viewer. Також застосовано метод синтезу даних щодо

екологічних, економічних та санітарних наслідків біологічної інвазії, включаючи потенційну трансмісію патогенів та міжвидові конкурентні взаємодії.

Результати досліджень та обговорення

Історично пов'язані з людиною види визначаються як успішні інтродуценти, оскільки є добре адаптованими до антропогенно трансформованих середовищ існування. У первинному ареалі основними біотопами *Psittacula Krameri* є листяні ліси та агроландшафти, натомість на інтродукованих територіях вид заселяє паркові та садові зони, а також міські та приміські райони [1]. Доступність до ресурсів та низький рівень загроз та конкуренції в урбанізованій місцевості є одними з головних причин успішної натуралізації чужорідних видів.

Папуга Крамера становить серйозну загрозу місцевим екосистемам, оскільки характеризується агресивною поведінкою, порівняно високим рівнем інтелекту, поведінковою пластичністю та значною конкурентоспроможністю [1; 2]. Представники виду *Psittacula Krameri* вступають в конкуренцію за кормову базу та місця гніздування з місцевими видами птахів та ссавців. Раціон папуги Крамера складається переважно з рослинних рештків, включаючи насіння, горіхи, фрукти, нектар та квіткові бруньки [3]. Життєдіяльність виду-інвайдера є фактором порушення харчової поведінки автохтонних видів, у яких спостерігається підвищення пильності.

Папуга Крамера відзначається високою репродуктивною активністю [4]. В період розмноження птахів в якості місць гніздування виступають дупла дерев, що були утворені природним шляхом або створені іншими видами інтродукованого ареалу [2; 4]. Це зумовлює конкуренцію з аборигенними дуплогнізними птахами. Були задокументовані численні випадки агресивної поведінки особин *Psittacula Krameri* по відношенню до місцевих видів птахів, що також гніздяться в дуплах [5]. Зафіксовано смертельні напади папуг на види-аборигени, періодичність яких збільшується у період появи яєць та пташенят [3].

У результаті кліматичних змін та підвищення середньорічної температури виникають сприятливі умови для формування стійких популяцій багатьох інвазивних видів папуг [4]. Зміна швидкості метаболізму, маси тіла, частки жирової тканини, розмірів дзьоба є механізмами адаптації чужорідного виду [5]. Завдяки високим адаптивним можливостям *Psittacula Krameri* здатна витримувати

температуру до -16°C , що було зареєстровано у Польщі в 2023 році [6].

До негативних наслідків інтродукції чужорідних видів також відносять трансмісію збудників інфекційних захворювань, що має негативний вплив на місцеві види птахів, домашніх птахів та становить ризик для громадського здоров'я [2]. Життєдіяльність алохтонного виду посилює активність місцевих патогенів, призводить до спалахів та розповсюдження захворювань інтродукованим ареалом [6]. Поширення інфекційних, паразитарних та зоонозних захворювань спричиняє різке зниження чисельності популяцій автохтонних видів [3]. Згідно з даними проведених лабораторних досліджень було виявлено, що папуга Крамера може виконувати роль вектора та резервуару збудників таких захворювань як пташина віспа, пташина малярія, пташиний грип, хвороба Ньюкасла, кампілобактеріоз, хвороба дзьоба та пір'я, пастерельоз [4]. Таким чином, *Psittacula Krameri* відіграє значну роль у циркуляції патогенів в екосистемах нового ареалу [1].

На сучасному етапі досліджень відсутні достовірні кількісні оцінки чисельності *Psittacula Krameri* на території України. Перші відомості про реєстрацію цього виду датуються 1976 роком в Херсонській області [7]. Найбільш імовірною причиною появи екзотичного виду в урбанізованих екосистемах України вважається навмисні випуски та втечі птахів з неволі. Успішна зимівля папуги Крамера була зафіксована вперше взимку 2011–2012 рр. в ботанічному саду ім. Фоміна у місті Києві.

Наступний випадок зимівлі чужорідного виду зареєстровано у 2017 році в мікрорайоні «Виноградар» м. Києва, де птахи спостерігалися протягом трьох років. За даними польових спостережень, у 2020 році в м. Чернівці було виявлено групу птахів чисельністю до 10 особин [7]. У жовтні 2022 року спостерігалася зграя папуг близько 10 особин у м. Бориспіль. У 2024–2026 рр. були зафіксовані відомості про успішну зимівлю та гніздування зграй *Psittacula Krameri* у міських зелених зонах Чернівців. Також наявні відомості про поодинокі випадки фіксації невеликих груп птахів в Харківській та Львівській областях.

Слід зазначити, що температурний режим у зимовий період в Україні відзначено як сприятливий для існування та становлення

популяції папуги Крамера. У зимовий період 2011–2012 рр. в м. Київ середнє значення температури у грудні 2011 року сягало $2,2^{\circ}\text{C}$, натомість у січні 2012 року показник знизився до $-4,0^{\circ}\text{C}$, а в лютому становив -10°C .

Для оцінки температурних умов зимівлі у м. Київ було проаналізовано середньомісячні температури зимових періодів 2017–2018, 2018–2019 та 2019–2020 рр. У грудні 2017 року середньомісячні температурні показники досягли $1,6^{\circ}\text{C}$, у 2018 році у січні та лютому – $(-2,4^{\circ}\text{C})$ та $(-3,8^{\circ}\text{C})$ відповідно. У грудні 2018 року середньомісячна температура становила $-2, 2^{\circ}\text{C}$, у січні та лютому 2019 року значення дорівнювали – $(-4,5^{\circ}\text{C})$ та $0,6^{\circ}\text{C}$. Перший місяць зимового періоду 2019 року відповідав середньому значенню температури $2,7^{\circ}\text{C}$, а середньомісячна температура у січні та лютому 2020 року становила $0,8^{\circ}\text{C}$ та $2,5^{\circ}\text{C}$.

З метою оцінки температурних умов успішної зимівлі угруповань *Psittacula Krameri* у м. Чернівці було проведено аналіз середньомісячних температур зимових періодів 2023–2024, 2024–2025 та 2025–2026 рр. У зимовий період 2023–2024 рр. середньомісячна температура у грудні 2023 року становила $4,5^{\circ}\text{C}$, у січні 2024 року знизилася до -2°C , тоді як у лютому підвищилася до 5°C . У зимовий сезон 2024–2025 рр. середньомісячна температура у грудні 2024 року становила $0,2^{\circ}\text{C}$, у січні 2025 року – $1,2^{\circ}\text{C}$, а в лютому – $(-3)^{\circ}\text{C}$. Середньомісячна температура у грудні 2025 року становила $0,8^{\circ}\text{C}$, у січні 2026 року – $(-7,5)^{\circ}\text{C}$, у лютому – $(-5,1)^{\circ}\text{C}$.

Відповідно до отриманих результатів було встановлено, що регіони локалізації папуги Крамера характеризуються помірними температурами та відсутністю екстремальних тривалих морозів у зимовий період. Важливу роль відіграє ефект міського теплового острова, що зумовлює підвищення температури в межах урбоєкосистем [8]. У сукупності це створює сприятливі передумови для подальшої натуралізації чужорідного виду на території України [9].

Присутність невеликих груп та окремих особин *Psittacula Krameri* в українських містах викликає занепокоєння. У деяких випадках навіть життєдіяльність однієї пари чужорідного виду може призвести до формування сталої популяції на інтродукованій території [5]. Поширення папуги Крамера на території України матиме негативні наслідки для біологічного різноманіття [6]. Алохтонний вид вступатиме у конкуренцію за кормову базу та місця гніздування з автохтонними видами. Життєдіяльні процеси чужорідних птахів виступають фактором поведінкових змін аборигенних видів, у яких

спостерігається підвищення пильності, що має негативний вплив на їх репродукційну функцію [8]. Період розмноження папуги Крамера розпочинається раніше, ніж у представників місцевої фауни, що також надає перевагу інтродуценту [9].

Дуплогнізні види відзначаються як особливо вразливі, оскільки пріоритетним місцем гніздування *Psittacula Krameri* є дупла дерев, що обмежує доступ до місць гніздування місцевим видам [3]. До вразливих видів птахів України, що можуть опинитися під загрозою, належать представники родин синицевих (*Paridae*), горобцевих (*Passeridae*), серпокрильцевих (*Apodidae*), сиворакових (*Coraciidae*), одудових (*Upupidae*), совових (*Strigidae*), сипухових (*Tytonidae*), повзикових (*Sittidae*), шпаків (*Sturnidae*), дятлових (*Picidae*), воронів (*Corvidae*), голубових (*Columbidae*). На території Європи неодноразово були задокументовані випадки нападів особин папуги Крамера на представників родини лиликових (*Vespertilionidae*) та вивіркових (*Sciuridae*), що свідчить про можливість виникнення аналогічних міжвидових взаємодій на території України. Натуралізація *Psittacula Krameri* може спричинити скорочення популяції цих видів, що призведе до незворотніх наслідків для біорізноманіття місцевих екосистем [10].

У багатьох країнах світу папугу Крамера визнано шкідником сільськогосподарських культур. Встановлено, що в межах природного ареалу раціон виду-інвайдера на 45% складається із зернових культур, на 38% – із фруктів та на 16% – з олійних культур [2; 7]. Існує висока ймовірність формування аналогічної кормової бази на території України, оскільки папуга Крамера також пошкоджує посіви кукурудзи, соняшнику, проса, пшениці, ячменю, сочевиці та гірчиці, а також може завдавати шкоди плодовим культурам, зокрема винограду, шовковиці, персику, груші та яблуні, що призведе до негативних економічних наслідків [11].

Вирішальне значення мають заходи, вжиті на початкових стадіях біологічної інвазії [6]. Запобігання новим інтродукціям та контроль за розповсюдженням чужорідних видів були зазначені як найефективніші способи боротьби з біологічною інвазією [5]. Прогнозування потенційного географічного ареалу поширення чужорідних видів є важливим аспектом при розробці цілеспрямованих стратегій контролю, ліквідації та профілактики [12].

До результативних методів боротьби також відносять контроль торгівлі екзотичними видами та впровадження заходів контролю за умовами утримання домашніх тварин [1].

На сьогодні відомо про два випадки успішної ліквідації *Psittacula Krameri*. Заходи елімінації на острові Мае на Сейшельських островах включали вилучення 548 особин інвазивного виду [8]. Більша частина птахів була ліквідована шляхом відстрілу, а решта особин була вилучена завдяки впровадженню програми винагород для міського населення [7]. Інший випадок викорінення інтродукованого виду був зафіксований на острові Ла-Пальма на Канарських островах в біосферному заповіднику. Протягом трьох років було вилучено 175 особин папуги Крамера з використанням спеціальних пасток та шляхом відстрілу [6].

Важливо зазначити, що на момент запровадження заходів боротьби чисельність птахів на обох територіях не перевищувала 200 особин, що підкреслює необхідність впровадження заходів на ранніх стадіях біологічної інвазії. Одним із вирішальних факторів є просторова обмеженість інтродукованої території островів, що знижує ймовірність розселення чужорідного виду та спрощує контроль за його переміщенням. На континентальних територіях поширення біологічної інвазії є менш контрольованим, що зумовлює необхідність їх впровадження на ранніх етапах інвазійних процесів [13]. Відтермінування реалізації певних заходів елімінації чужорідного виду може призвести до неконтрольованого зростання чисельності угруповань птахів та зниження ефективності подальших механізмів [14; 15].

На сьогодні інтродукція папуги Крамера на території України перебуває на початковій стадії. Для оцінки та прогнозування ризиків доцільним є проведення поглиблених наукових досліджень, результати яких мають стати основою для розробки та впровадження механізмів з елімінації інвазивного виду папуги. Необхідним є запобігання подальшому формуванню сталої популяції птахів та розселенню виду. Своєчасна реалізація заходів ліквідування та контролю є важливими для захисту біорізноманіття. Проблема інтродукції чужорідних видів потребує комплексного підходу, що ґрунтується на результатах наукових досліджень, проведенні інформаційно-освітніх заходів, впровадженні ефективних стратегій управління та співпраці між громадами в країні.

Висновки

Psittacula Krameri належить до найуспішніших інвазійних видів

птахів у світі. Його поширенню сприяють висока екологічна пластичність, адаптивність та здатність до формування самопідтримуваних популяцій. Основними чинниками розширення вторинного ареалу є випадкові втечі з неволі та навмисні випуски птахів, що призводять до утворення стійких інтродукованих популяцій. Присутність *P. Krameri* в екосистемах регіону інтродукції створює потенційні загрози для місцевого біорізноманіття. Вид вступає в конкурентні відносини з аборигенними птахами та ссавцями за кормові ресурси й місця гніздування, а також підвищує ризик трансмісії інфекційних та паразитарних хвороб. Окрім екологічних ризиків, розселення *P. Krameri* спричиняє економічні збитки внаслідок пошкодження сільськогосподарських і плодових культур. Зафіксовані випадки успішної зимівлі, тривалого перебування та гніздування *P. Krameri* в урбанізованих екосистемах Києва, Чернівців, Борисполя та інших міст України свідчать про ймовірність натуралізації виду на території країни. Кліматичні умови, температурний режим і наявність кормової бази створюють сприятливі передумови для виживання та подальшого розселення цього чужорідного виду. Встановлено, що найбільшу ефективність заходи контролю чужорідних видів мають на початкових етапах інтродукції. Для запобігання подальшому поширенню *P. Krameri* в Україні необхідними є: постійний моніторинг локалізацій популяцій, проведення інформаційно-просвітницьких заходів та виконання поглиблених наукових досліджень, результати яких мають стати основою для розробки ефективних стратегій контролю й елімінації інвазійного виду.

1. Pruett-Jones S. Naturalized Parrots of The World: Distribution, Ecology, and Impacts of the World's Most Colorful Colonizers. *Princeton : Princeton University Press*. 2021. С. 55–60, 80–90, 173–176, 253–255. DOI: <https://doi.org/10.1515/9780691220710>.
2. Sassa-O'Brien Y., Wu C.-F., Matsunaga S., Ohya K., Fukushi H. Isolation of "pigeon-type" *Chlamydia psittaci* and detection of *Chlamydia*-related bacteria in Indian ring-necked parakeets (*Psittacula krameri manillensis*) in introduced flocks in urban area of Japan. *Veterinary Microbiology*. 2025. С. 1–3. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.vetmic.2025.110689>.
3. Barbosa J. M., Hiraldo F., Romero M. Á., Tella J. L. When does agriculture enter into conflict with wildlife? A global assessment of parrot–agriculture conflicts and their conservation effects. *Diversity and Distributions*. 2020. Vol. 27(1). С. 4–17. DOI: 10.1111/ddi.13170.
4. Le Louarn M., Couillens B., Deschamps-Cottin M., Clergeau P. Interference competition between an invasive parakeet and native bird species at feeding sites. *Biological Invasions*. 2016. С. 292–293. DOI:

<https://doi.org/10.1007/s10164-016-0474-8>. 5. Mori E., Ancillotto L., Groombridge J. et al. Macroparasites of introduced parakeets in Italy: a possible role for parasite-mediated competition. *Parasitology Research*. 2015. C. 3278–3279. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00436-015-4548-2>. 6. Ważna A., Ciepliński M., Ratajczak W., Bojarski J., Cichocki J. Parrots in the wild in Polish cities. *PLOS ONE*. 2024. C. 4–8. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0304484>. 7. Любченко С. С. Огляд спостережень рідкісних та маловивчених видів птахів у Київській області у 2016–2024 рр. *Беркут*. 2024. № 1–2. Т. 33. С. 21–22. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14979868>. 8. Bellard C., Genovesi P., Jeschke J. M. Global patterns in threats to vertebrates by biological invasions. *Proceedings of the Royal Society B*. 2016. C. 6–7. DOI: <https://doi.org/10.1098/rspb.2015.2454>. 9. Olah G., Butchart S. H. M., Symes A., Medina Guzmán I., Cunningham R., Brightsmith D. J., Heinsohn R. Ecological and socio-economic factors affecting extinction risk in parrots. *Biodiversity and Conservation*. 2016. C. 2–3. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10531-015-1036-z>. 10. Pârâu L. G., Strubbe D., Mori E., Menchetti M., Ancillotto L., van Kleunen A., White R. L., Luna Á., Hernández-Brito D., Le Louarn M., Clergeau P., Albayrak T., Franz D., Braun M. P., Schroeder J., Wink M. Rose-ringed Parakeet (*Psittacula Krameri*) Populations and Numbers in Europe: A Complete Overview. *The Open Ornithology Journal*. 2016. C. 4–5. DOI: <https://doi.org/10.2174/1874453201609010001>. 11. Chatellenaz M. L., Fernandez J. M., Thomann M. L. First record of a population of Rose-ringed parakeet (*Psittacula Krameri*) in Argentina. *Neotropical Biodiversity*. 2022. C. 52–53. DOI: <https://doi.org/10.1080/23766808.2022.2040279>. 12. Shivambu T. C., Shivambu N. & Downs C. T. Population estimates of non-native rose-ringed parakeets *Psittacula Krameri* (Scopoli, 1769) in the Durban Metropole, KwaZulu-Natal Province, South Africa. KwaZulu-Natal, *Urban Ecosystems*. 2021. Vol. 24(4). DOI: 10.1007/s11252-020-01066-3. 13. Muhammad Waseem, Irfan Ashraf, Tanveer Hussain. Nesting behavior of rose-ringed parakeet (*Psittacula Krameri*) in Southern Punjab, Pakistan. *Bahawalpur, International Journal of Research Studies in Zoology*. 2019. C. 4257–4258. URL: https://www.researchgate.net/publication/283885193_NESTING_BEHAVIOR_OF_ROSE-RINGED_PARAKEET_PSITTACULA_KRAMERI_IN_SOUTHERN_PUNJAB_PAKISTAN. (дата звернення: 10.04.2026). 14. Muhammad Bilal, Muhammad Huzaifa Zahid, Khalid Mahmood, Abdullah Ibrahim, Ali Hasnain Mosvi. A Preliminary Study on the Small Population Paradigm and Nesting Biology of Rose-Ringed Parakeets (*Psittacula Krameri*) in Nesting Biology of Rose-Ringed Parakeets (*Psittacula Krameri*) in Gujar Khan, Pakistan Gujar Khan, Pakistan. Gujar Khan, *Journal of Bioresource Management*. 2020. C. 85–87. DOI: <https://doi.org/10.35691/JBM.0202.0153>.

REFERENCES:

1. Pruett-Jones S. Naturalized Parrots of The World: Distribution, Ecology, and Impacts of the World's Most Colorful Colonizers. *Princeton : Princeton University Press*. 2021. C. 55–60, 80–90, 173–176, 253–255. DOI: <https://doi.org/10.1515/9780691220710>. 2. Sassa-O'Brien Y., Wu C.-F., Matsunaga S., Ohya K., Fukushi H. Isolation of “pigeon-type” *Chlamydia psittaci* and detection of *Chlamydia*-related bacteria in Indian ring-necked parakeets (*Psittacula Krameri manillensis*) in introduced flocks in urban area of Japan. *Veterinary Microbiology*. 2025. C. 1–3. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.vetmic.2025.110689>. 3. Barbosa J. M., Hiraldo F., Romero M. Á., Tella J. L. When does agriculture enter into

conflict with wildlife? A global assessment of parrot–agriculture conflicts and their conservation effects. *Diversity and Distributions*. 2020. Vol. 27(1). C. 4–17. DOI: 10.1111/ddi.13170. **4.** Le Louarn M., Couillens B., Deschamps-Cottin M., Clergeau P. Interference competition between an invasive parakeet and native bird species at feeding sites. *Biological Invasions*. 2016. C. 292–293. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10164-016-0474-8>. **5.** Mori E., Ancillotto L., Groombridge J. et al. Macroparasites of introduced parakeets in Italy: a possible role for parasite-mediated competition. *Parasitology Research*. 2015. C. 3278–3279. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00436-015-4548-2>. **6.** Ważna A., Ciepliński M., Ratajczak W., Bojarski J., Cichocki J. Parrots in the wild in Polish cities. *PLOS ONE*. 2024. C. 4–8. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0304484>. **7.** Liubchenko S. S. Ohliad sposterezhen ridkisnykh ta malovyvchenykh vydiv ptakhiv u Kyivskii oblasti u 2016–2024 rr. *Berkut*. 2024. № 1–2. T. 33. S. 21–22. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14979868>. **8.** Bellard C., Genovesi P., Jeschke J. M. Global patterns in threats to vertebrates by biological invasions. *Proceedings of the Royal Society B*. 2016. C. 6–7. DOI: <https://doi.org/10.1098/rspb.2015.2454>. **9.** Olah G., Butchart S. H. M., Symes A., Medina Guzmán I., Cunningham R., Brightsmith D. J., Heinsohn R. Ecological and socio-economic factors affecting extinction risk in parrots. *Biodiversity and Conservation*. 2016. C. 2–3. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10531-015-1036-z>. **10.** Pârâu L. G., Strubbe D., Mori E., Menchetti M., Ancillotto L., van Kleunen A., White R. L., Luna Á., Hernández-Brito D., Le Louarn M., Clergeau P., Albayrak T., Franz D., Braun M. P., Schroeder J., Wink M. Rose-ringed Parakeet (*Psittacula Krameri*) Populations and Numbers in Europe: A Complete Overview. *The Open Ornithology Journal*. 2016. C. 4–5. DOI: <https://doi.org/10.2174/1874453201609010001>. **11.** Chatellenaz M. L., Fernandez J. M., Thomann M. L. First record of a population of Rose-ringed parakeet (*Psittacula Krameri*) in Argentina. *Neotropical Biodiversity*. 2022. C. 52–53. DOI: <https://doi.org/10.1080/23766808.2022.2040279>. **12.** Shivambu T. C., Shivambu N. & Downs C. T. Population estimates of non-native rose-ringed parakeets *Psittacula Krameri* (Scopoli, 1769) in the Durban Metropole, KwaZulu-Natal Province, South Africa. KwaZulu-Natal, *Urban Ecosystems*. 2021. Vol. 24(4). DOI: 10.1007/s11252-020-01066-3. **13.** Muhammad Waseem, Irfan Ashraf, Tanveer Hussain. Nesting behavior of rose-ringed parakeet (*Psittacula Krameri*) in Southern Punjab, Pakistan. *Bahawalpur, International Journal of Research Studies in Zoology*. 2019. C. 4257–4258. URL: https://www.researchgate.net/publication/283885193_NESTING_BEHAVIOR_OF_ROSE-RINGED_PARAKEET_PSITTACULA_KRAMERI_IN_SOUTHERN_PUNJAB_PAKISTAN. (data zvernennia: 10.04.2026). **14.** Muhammad Bilal, Muhammad Huzaifa Zahid, Khalid Mahmood, Abdullah Ibrahim, Ali Hasnain Mosvi. A Preliminary Study on the Small Population Paradigm and Nesting Biology of Rose-Ringed Parakeets (*Psittacula Krameri*) in Nesting Biology of Rose-Ringed Parakeets (*Psittacula Krameri*) in Gujar Khan, Pakistan Gujar Khan, Pakistan. Gujar Khan, *Journal of Bioresource Management*. 2020. C. 85–87. DOI: <https://doi.org/10.35691/JBM.0202.0153>.

Biloshkurenko O. S. [1; ORCID ID: 0009-0008-0658-8446],
Assistant

¹*Kherson state agrarian and economic university, Kherson*

THE DISTRIBUTION OF ROSE-RINGED PARAKEET (*PSITTACULA KRAMERI*) IN EUROPE AND THE POTENTIAL RISKS OF ITS NATURALIZATION IN UKRAINE

This study presents the results of an investigation into the potential ecological risks posed by the presence of the non-native rose-ringed parakeet (*Psittacula Krameri*) in Ukraine. It was found that *Psittacula Krameri* is characterized by a high degree of ecological plasticity, behavioral adaptability, and the ability to establish self-sustaining populations in new habitats. Cases of wintering and nesting of the parakeet in the Kyiv, Chernivtsi, Kharkiv, and Lviv regions were analyzed. It was determined that winter temperatures and climatic conditions in these regions of Ukraine create favorable conditions for the further spread of this invasive taxon. Naturalization may be accompanied by competition with native species for food resources and nesting sites, the displacement of cavity-nesting birds, disruption of the behavioral patterns of the local fauna, as well as the potential transmission of infectious and parasitic diseases. The spread of rose-ringed parakeet may have not only ecological but also economic consequences associated with damage to agricultural crops. The need for systematic monitoring of the species' locations, control of trade in exotic species, and the implementation of management measures for established bird populations in the early stages of biological invasion is justified. It is also important to consider potential long-term changes in the structure of urban ecosystems that may arise as a result of the species' continued invasion, including changes in trophic relationships, the redistribution of ecological niches, and the impact on the reproductive success of native bird species. In this regard, it is advisable to develop integrated strategies for managing invasive populations that combine ecological monitoring, regulatory measures, and international cooperation in the field of controlling the movement of exotic species.

Keywords: rose-ringed parakeet; biological invasion; invasive species; alien species; naturalization; biodiversity; ecological risks; introduction; urban ecosystems.

Отримано/ Received: 22.04.2026

Прийнято до друку / Accepted: 23.05.2026

Опубліковано/ Published: 29.05.2026

© 2026 [Biloshkurenko O. S.]. Licensee {NUWEE}. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial (CC BY-NC) license ([creativecommons.org](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/))